

Forblad

Betænkning vedrørende spørgsmålet om bygningsreparationer efter ingeniørarbejder

Emil Jørgensen m.fl

Tidsskrifter

Architekten, 1. jan 1910

1910

BETÆNKNING VEDRØRENDE SPØRGSMÅLET OM BYGNINGSREPARATIONER EFTER INGENIØRARBEJDER.

DE 14. April d. A. har Mur- og Stenhuggerlavet i København tilsendt Akademisk Arkitektforening, Dansk Ingeniørforening og Privatingeniørforeningen af 1904 efterfølgende Skrivelse:

»I gennem de senere Aar er Konditionerne for offentlig udbudne Murarbejder ofte forsynede med Bemærkning om, at det forudsættes, at Entreprenøren er kendt med de af moderne Ingeniørarbejder flydende Reparationer, som han er pligtig at udføre uden Ekstrabetaling, og paa Grundlag heraf har den Tilbudgivende været tvungen til for Tilbudssummen for det paagældende Murarbejde at udføre saadanne Reparationer, uagtet Beskrivelse og Tegninger ikke har vist Omfanget og Arten af disse. Dette har medført, at vort Lavs Medlemmer, som har været ude af Stand til at beregne de af saadanne Reparationer flydende Udgifter, ofte har lidt betydelige Tab.

I denne Anledning har en i vort Lav den 30. Marts d. A. afholdt Generalforsamling enstemmig vedtaget at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at træffe fornødne Forholdsregler imod, at Muremestrene fremtidig lider Tab som Følge af ovennævnte Forhold.

Det bemærkes, at Lavsbestyrelsen er bemyndiget til at paalægge samtlige Medlemmer af Lavet, at de ved Indgivelsen af Tilbud skal reservere sig, at de ovennævnte Reparationer ikke er indbefattede i Tilbudssummen, medmindre der har foreligget Tegninger, eventuelt Beskrivelse over bemeldte Arbejder; men forinden vi paabyder saadan Reservation, vil vi sætte Pris paa at erfare, om den ærede Bestyrelse, som sikkert maa indrømme det uretfærdige i, at vore Medlemmer under de givne Forhold skal lide Tab, vil imødekomme os ved gennem fornødent Paabud til Foreningens ærede Medlemmer at forpligte disse til i Fremtiden enten at ændre det paapegede Forhold i Konditioner, Beskrivelse og Tegninger eller at optage i Konditionerne, at de oftnævnte Reparationer betales udenfor Tilbudssummen, eventuelt at de betales af Entreprisen for Ingeniørarbejder, under hvilken de formentlig bør være indbefattet.«

I den Anledning har ovennævnte Foreninger og Lav nedsat undertegnede Udvalg til nærmere Forhandling om de ved Skrivelsen rejste Spørgsmaal. Efter at Udvalget har drøftet Sagen, skal vi herved udtale følgende:

Det er selvfølgelig aldeles ufyldstgørende og derfor forkasteligt, naar der ved Udbydelse af Murarbejde ikke foreligger andre Oplysninger om Ingeniørarbejderne i en Bygning end en Bemærkning i Beskrivelsen om, »at det forudsættes, at den Bydende er kendt med de af moderne Ingeniørarbejder flydende Reparationer, som han er pligtig til at udføre uden Ekstrabetaling«. Det maa derfor indrømmes, at Lavets Paatale af de omhandlede uheldige Forhold er fuldt berettiget. Vi skal nedenfor prøve at paavise de Veje, der maa søges for saa vidt mulig at undgaa dem.

Saa vel Tegninger som Beskrivelser, der forelægges ved Udbud af Bygningsarbejde, bør indeholde saa fyldige Oplysninger ogsaa om Ingeniørarbejderne, som paa det foreliggende Tidspunkt kan fremskaffes, men for at dette kan naas, er det nødvendigt, at Architect og Ingeniør kommer til Samarbejde paa et saa tidligt Tidspunkt som muligt ved Byggearbejdets Planlæggelse.

Man vil derved ikke alene aabne Mulighed for, at Ventilationsledninger og andet lignende, der indgaar i Bygningens Konstruktion, bliver anbragt paa den for Bygningen heldigste Maade, men tillige, at der levnes Ingeniøren tilstrækkelig Tid til Udarbejdelse af Planer for de forskellige Installationer.

Paa de ved Udbudet foreliggende Bygningstegninger bør i Hovedtrækkene vises de af Ingeniørarbejderne nødvendiggjorte Bygningsarbejder. De bør saaledes indeholde Angivelse af f. Eks.:

Pladsen for og Størrelsen af Frisklufts- og Varmekamre, lodrette og vandrette Ventilationskanaler, Maskinfundamenter, Riller for Faldrør, Vand- og Damprør og for elektriske Ledninger o. l., Pladsen for Elevatorer og Maskiner (Motorer, Støvsugere, Ventilatorer m. m.), endvidere for Varmelegemer, Vandklosetter, Badeindretninger o. l.

I Beskrivelsen bør være optaget en kortfattet Redegørelse for Ordningen af Bygningens Opvarmning og Ventilation, dens Vandforsyning og Vandafledning, elektriske Lys- og Kraftanlæg o. l. For saadanne Dele, der ikke tilstrækkelig tydelig kan angives i Tegningerne, bør Beskrivelsen indeholde Angivelse af omtrentlige Antal og Længder, saaledes:

Antal Bærere for Varmelegemer og Vaske, Antal Riste, Spjæld, Ventil, større Kroge o. a. l. at indmure og efterpudse, Antal Gennembrydninger at udføre og Bøsninger for Rørledninger at indmure og efterpudse saavel i Etageadskillelser som i pudset eller flisebeklædt Væg, løb. Meter Rør for elektriske Ledninger samt Antal Daaser at indhugge i Væg og Loft, indstøbe i Cement eller Gibs og efterpudse.

Samtlige disse Oplysninger bør være indførte i de Bygningstegninger og Beskrivelser, der udlaaes til den Bydende, og Henvisninger til Tegninger o. a. fremlagt paa Bygningskontoret bør, for ikke at volde de Bydende unødvendig Ulejlighed, saa vidt muligt undgaas.

Naar disse Regler iagttages, mener vi, at Overtageren meget vel er i Stand til at beregne Omfanget af Efterarbejder paa Grund af Ingeniørarbejderne, og at disse Bygningsarbejder derfor godt kan indbefattes i Tilbudet.

Erfaringen viser imidlertid, at selv om en Byggesag inden Udbudet har været godt forberedt, vil der under Arbejdets Udførelse kunne forekomme saadanne Ændringer i de forskellige Installationer, at Overtagerens Arbejde ved Forandringer og Reparationer bliver betydelig forøget.

For i videst mulig Udstrækning at undgaa dette, bør der inden Udførelsen foreligge fuldstændige Planer over Huller og Riller for Drain, Spildevandsledninger, Varmeledninger o. s. v.

Som Følge heraf bør det tilstræbes, at Ingeniørarbejderne udbydes saa

tidligt, at Hensyn til forskellige Systemers mulige Indflydelse paa Bygningsarbejderne kan tages i Tide.

Til Brug i Tilfælde, hvor Tilsynet forlanger eller anerkender Mer- eller Mindrearbejder udført som Følge af nødvendige Ændringer, bør Tilbudet indeholde Enhedspriser for den her omhandlede Slags Arbejder og Time-lønpriser for Svende og Arbejdsfolk.

Efter at vi hidtil har beskæftiget os med de Efterarbejder og Reparationer, der foraarsages ved Installationer af Ingeniørarbejder i Bygninger, kan vi ikke undlade at omtale de ofte store Ødelæggelser, der ved Bygningers Opførelse paaføres de forskellige Arbejder ved hensynsløs eller tanke-løs Behandling fra selve Arbejdernes Side.

For at indskrænke disse Skader maa vi tilraade, at enhver Arbejdsgiver eller Tilsynshavende gør sit til, at de i Alm. Betingelser optagne Bestemmelser om »Ansvar under Arbejdet« bliver strængt overholdte og ethvert Brud paa dem undersøgt og alvorlig paatalt.

København, den 2. December 1909.

(tg.) EMIL JØRGENSEN,
Akademisk Architectforening.

(tg.) H. SCHUMACHER,
Mur- og Stenhuggerlavet.

(tg.) HOLGER NEERGAARD,
Dansk Ingeniørforening.

(tg.) J. P. SPANGENBERG,
Privatingeniørforeningen af 1904.